

آیه ای که که فرزندان و فرزندآوری را با

توصیفاتی زیبا ستوده اند

آیه 83 سوره کوف: در بخشی از این آیه کریمه می خوانیم؛
«وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَآئِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَ
بِأَلْوَالِيَيْنِ إِهْسَانًا»؛ (و [به یاد آورید] زمانی را که از بنی
اسرائیل پیمان گرفتیم که جز خداوند یگانه را پرستش نکنند و
به پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و یتیمیان نیکی کنید). اینکه
نیکی کردن به والدین بعد از [توفیق در] عبادت، میثاق بعدی خداوند با
بنی اسرائیل معرفی شده، می تواند ملکیت از رابطه بسیار ویژه ای بکند
که بین انسان ها بعد از فرزندآوری، به عنوان والدین و فرزندان، پدید
می آید. به عبارت دیگر، دانش و تجربه و حتی پیمان ازدواج و شروع
زندگی مشترک، وضعیت ها و نقش های بزرگ سالی را به وجود نمی
آورد بلکه دوره «پدر و مادر شدن» است که نقش های بزرگسالی را
مشغول می کند. بنابراین به نظر می رسد که تجربه پدر و مادری در فراهم
کردن تعالی و رشد شخصیت افراد اهمیت ویژه ای دارد. وجود همین
تجربه ها مجموعه کاملی از ارزش ها را به سافت شیفیت والدین می
افزاید. از این روست که والدین در این آیه کریمه با قرار گرفتن در
کنار نام فراگرامی داشته می شوند.

راهنماهای 15 گانه صیانت از جمعیت ابلاغی

دفتر سلامت وزارت بهداشت؛

توانمند سازی ذینفعان کلیدی و جمعیت هدف در راستای
صیانت از جمعیت - یگیری و مدیریت ناباروری - ارتقای
سلامت مادران - ارتقای رشد و تکامل همه جانبه کودکان -
ارتقای نرخ باروری کلی در زنان و مردان متاهل - پیشگیری و
مدیریت سقط - افزایش هدفمند نرخ باروری - رصد دقیق
آمایش جمعیت و نرخ باروری - توسعه همکاری های بین بخشی
در زمینه صیانت از جمعیت - توسعه پژوهش هایی در راستای
صیانت از جمعیت در راستای حفظ و ارتقای باروری - توسعه
فناوریها و محصولات خدمات دانش بنیان با درمان ناباروری و
ابداعات در حوزه تربیت و توانمند سازی نیروی انسانی در
حوزه پیشگیری از ناباروری، سلامت جنسی و مشاوره فرزند
آوری - اصلاح قوانین و خط مشی های نظام سلامت در راستای
صیانت از جمعیت - یگیری قوانین در راستای ارتقای نرخ
باروری کلی - تسهیل ازدواج در بین دانشجویان و نخبگان
جوان - تسهیل ازدواج در بین کارکنان نظام سلامت و سایر
کارمندان دولت

فرزندآوری در قرآن

1- نگاه مثبت قرآن به فرزندآوری

بررسیهای انجام گرفته، نظر قرآن کریم به عنوان منشأ و اساس دین
اسلام نسبت به فرزندآوری و تکثیر اولاد مثبت است چراکه زندگی با
فرزند صالح فواید و آثار مثبتی در پی دارد که از مهمترین آنها میتوان به
کمک و دستاری والدین، ادامه دهنده راه والدین اشاره کرد

2- فرزند نعمت است

در قرآن آیات متعددی در مورد فرزند وجود دارد که از مجموع آنها چنین
برداشت میشود که فرزندان، نعمتهای الهی نزد والدین هستند، هم
میتوان با استفاده صحیح از آنها در مسیر تکامل و هدایت خود و آنها از
ایشان بهره جست و هم میتوان با عدم استفاده صحیح از آنها خود و آنها
را به فاک مزلت نشانند. تردیدی نیست که دین مبین اسلام بهیچ نوان
برترین دین آسمانی در معارف الهی خود به اهمیت خانواده و
فرزندداری کرده است و قرآن کریم و روایات اهل بیت (ع) به عنوان
سرچشمه و منبع اصلی احکام این دین مبین در زمینه های مختلف از
جمله مسائل جمعیت شناسی به شمار میروند.

3- توبه به زار و ولد انسانهای شایسته

نکته مهم و اساسی که در قرآن کریم وجود دارد، توبه به زار و ولد
انسانهای شایسته و مؤمن است؛ به عبارت دیگر آنچه که اهمیت دارد،
افزایش تعداد جمعیت نیکوکاران و صالحان است. در سوره اعراف، به
فلقت اولین انسان و اولین بارداری اشاره شده است. براساس

به نام خالق هستی

مرکز آموزشی درمانی حافظ
دانشگاه علوم پزشکی شیراز

عنوان : جوانی جمعیت و فرزندآوری در قرآن

تهیه کنندگان : مرضیه قاسمی (کارشناس پرستاری)

تاریخ تدوین : بهار 1402

تاریخ بازنگری :

منبع : -کتابچه خانواده و جمعیت جوانی

-انجمن علمی دانشجویی دانشکده پرستاری و مامایی - پیراپزشکی لنگرود

آیات ۵ این سوره، حضرت آدم و حوا (ع) از خداوند متعال خواهان فرزند صالح و نیکوکار هستند.

هُوَ الَّذِي فَلقَکُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَکَآ لَیْسَکُنَ اِلَیْهَا قَلَمًا تَغْشَآهَا فَمَلَّتْ فَمَلًا نَفِیْفًا فَمَرَّتْ بِهٖ فَلَمَّا اُنْقَلَتْ رَدَعُوْا اللّٰهَ رِیْطَہُمَا لَنِّیْنٍ اَتَیْنَا صَالِحًا لِّنُلَوِّنَنَّ مِنْ الشَّاکِرِیْنَ

او فدایی است که (همه) شما را از یک فرد آفرید و همسرش را نیز از جنس او قرار داد، تا در کنار او بیاساید. سپس، هنگامی که با او آمیزش کرد، عملی سبک برداشت، که با وجود آن، به کارهای خود ادامه میداد و چون سنگین شد، هر دو از خداوند و پروردگار خود خواستند، اگر فرزند صالحی به ما دهی، از شاکران خواهیم شد.

4- باروری هدیه ای از سوی خدا:

در آیات قرآن کریم، باروری هریک از سوی خدا به بندگان و پیروان شایسته معرفی شده است. قرآن کریم همچنین، در مورد حضرت زکریا آیه ۸۹ سوره انبیاء فرموده است: وَ زَکَرِیَّا اِذْ نَادٰی رَبَّہٗ رَبِّ لَا تَذَرْنِی فَرْدًا وَّ اَنْتَ خَبِیْرُ الْوَارِثِیْنَ؛ و زکریا را یاد کن آن هنگام که پروردگار خویش را ندا داد، پروردکارا! مرا تنها مگذار که تو از همه بازماندگان بهتری.

در آیه ۳۸ آل عمران میفرماید: در آنجا بود که زکریا، (با مشاهده آن همه شایستگی در مریم)، پروردگار خویش را خواند و عرض کرد: «خداوند! از طرف خود،

فرزند پاکیزه‌ای (نیز) به من عطا فرما، که تو دعا را میشنوی!

قرآن کریم از استیجابت دعای حضرت زکریا برای طلب فرزند در آیه ۹۰ انبیاء اینگونه یاد میکند: فَاسْتَجَبْنَا لَہٗ وَ وَهَبْنَا لَہٗ یٰحٰیۤیَ از این آیات فوق میتوان برداشت کرد که اولاً فرزند معین پدر در امر دین و دنیا است و همچنین درخواست فرزند و نسل پاک، سنت و روش انبیاست و ارزش ذریه و فرزندان، به پاکی آنهاست.

حضرت آیت اله خامنه‌ای: تلاش برای افزایش نسل و

حمایت از خانواده از ضروری‌ترین فرائض و سیاستی حیاتی است.